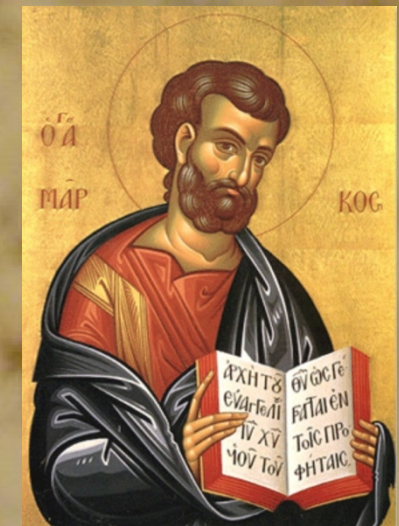
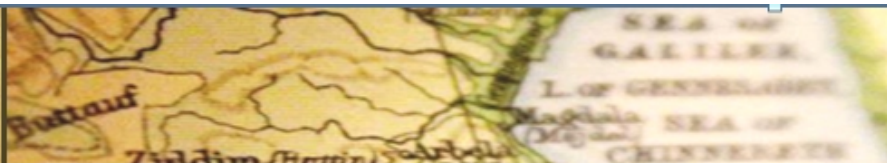

Markus' verhaal
de nieuwe Exodus
in Jezus

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Inleiding - proloog - voorwoord

9 En het gebeurde in die dagen dat Jezus kwam van Nazareth in Galilea en door Johannes werd gedoopt in de Jordaan. 10 En terstond toen Hij uit het water opsteeg, zag Hij de hemelen scheuren en de Geest als een duif op Zich neerdalen. 11 En er kwam een stem uit de hemelen: U bent mijn geliefde Zoon, in U heb Ik welbehagen gevonden. 12 En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn. 13 En Hij was in de woestijn veertig dagen, verzocht door de satan; en Hij was bij de wilde dieren, en de engelen dienden Hem. 14 Maar nadat Johannes was overgeleverd, kwam Jezus naar Galilea en predikte het evangelie van het koninkrijk van God 15 en zei: De tijd is vervuld en het koninkrijk van God is nabij gekomen; bekeert u en geloof in het evangelie. 16 En toen Hij langs de zee van Galilea liep, zag Hij Simon en Andreas, de broer van Simon, een net in de zee uitwerpen, want zij waren vissers. 17 En Jezus zei tot hen: Komt achter Mij en Ik zal maken dat u vissers van mensen wordt. 18 En terstond lieten zij hun netten achter en volgden Hem. 19 En toen Hij iets verder was gegaan, zag Hij Jakobus, de zoon van Zebedeüs, en zijn broer Johannes, terwijl dezen in het schip bezig waren hun netten te verstellen. 20 En terstond riep Hij hen; en zij lieten hun vader Zebedeüs in het schip achter met de knechten en gingen weg, Hem achterna.' **(Mk.1:9-20)**

Opengescheurde hemel

‘Och, dat U de hemel zou openscheuren,
dat U zou neerdalen’ (Jes.64:1)

*Laat het volk dat blind is,
al heeft het ogen, en de doven,
al hebben zij oren, uittrekken.
Laten alle heidenvolken samenkomen
en de volken zich verzamelen.
Wie onder hen kan dit verkondigen?*

(Jes.43:8,9)

‘U bent Mijn (geliefde) Zoon, Ik heb U heden verwekt.’ (Ps.2:7)

Zie, Mijn Knecht, ... Mijn Uitverkorene,
in Wie Ik welbehagen heb gevonden (Jes.42:1)

*40 dagen in de woestijn
40 jaar in de woestijn*

‘... Hij die hen deed opgaan uit de zee’

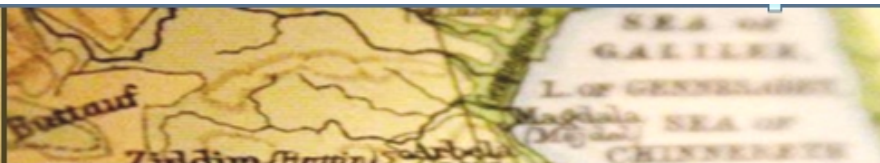
(Jes.63:11)

‘Ik zal Mijn Geest op Hem leggen’
(Jes.42:1)

Net als Israel komt Jezus op uit de wateren (Jes.63)

U zond uw Geest onder ons (3x)

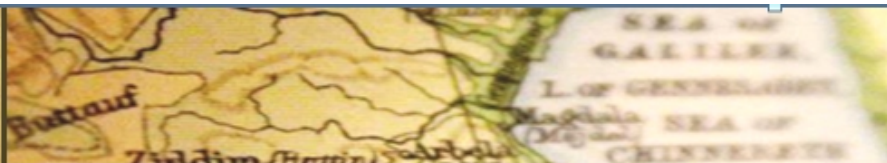
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus' doop en woestijntocht

'En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn. En Hij was in de woestijn veertig dagen, verzocht door de satan; en Hij was bij de wilde dieren, en de engelen dienden Hem. Maar nadat Johannes was overgeleverd, kwam Jezus naar Galilea en predikte het evangelie van het koninkrijk van God en zei: De tijd is vervuld en het koninkrijk van God is nabij gekomen; bekeert u en geloof in het evangelie. En toen Hij langs de zee van Galilea liep, zag Hij Simon en Andreas, de broer van Simon, een net in de zee uitwerpen, want zij waren vissers. En Jezus zei tot hen: Komt achter Mij en Ik zal maken dat u vissers van mensen wordt. En terstond lieten zij hun netten achter en volgden Hem.'

(Mk.1:12-17)

- ❖ *Markus geeft ons geen minutieuze weergave van opeenvolgende gebeurtenissen*
- ❖ Historisch gezien ➡ Jezus doopt, kent navolging, contacten met discipelen van Johannes
- ❖ *Markus toont ons meteen de eerstvolgende belangrijke wending na Jezus' doop*
- ❖ Historisch gezien ➡ Johannes arrestatie is wellicht de aanzet om de woestijn in te gaan
- ❖ Laat allen achter in voorbereiding op wat komt ➡ *de tijd is aangebroken, kom volg Mij*

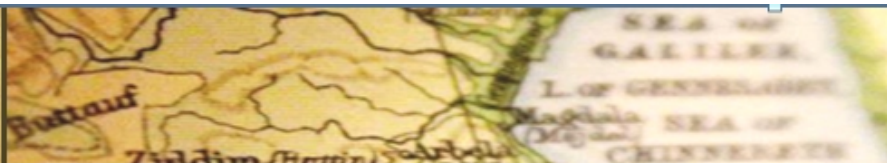
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus' doop en woestijntocht

'En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn. En Hij was in de woestijn veertig dagen, verzocht door de satan; en Hij was bij de wilde dieren, en de engelen dienden Hem. Maar nadat Johannes was overgeleverd, kwam Jezus naar Galilea en predikte het evangelie van het koninkrijk van God en zei: De tijd is vervuld en het koninkrijk van God is nabij gekomen; bekeert u en geloof in het evangelie. En toen Hij langs de zee van Galilea liep, zag Hij Simon en Andreas, de broer van Simon, een net in de zee uitwerpen, want zij waren vissers. En Jezus zei tot hen: Komt achter Mij en Ik zal maken dat u vissers van mensen wordt. En terstond lieten zij hun netten achter en volgden Hem.'

(Mk.1:12-17)

- ❖ 'Gedreven door de Geest' is krachtig taalgebruik ↔ bewoording voor Jezus' uitdrijvingen
- ❖ *Wat leren ons de daaropvolgende ontwikkelingen na deze verzoeking in de woestijn?*
- ❖ Jezus' woestijnervaring moet *duidelijk onderscheiden* worden van Israëls woestijnervaring
- ❖ Overstijgt Israëls beproeving in alle opzichten → Israel werd door **God** zelf beproefd!
- ❖ Jezus hoeft helemaal niet beproefd te worden, **God kent Hem, zijn Geest rust op Hem!**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus' doop en woestijntocht

'En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn. En Hij was in de woestijn veertig dagen, verzocht door de satan; en Hij was bij de wilde dieren, en de engelen dienden Hem. Maar nadat Johannes was overgeleverd, kwam Jezus naar Galilea en predikte het evangelie van het koninkrijk van God en zei: De tijd is vervuld en het koninkrijk van God is nabij gekomen; bekeert u en geloof in het evangelie. En toen Hij langs de zee van Galilea liep, zag Hij Simon en Andreas, de broer van Simon, een net in de zee uitwerpen, want zij waren vissers. En Jezus zei tot hen: Komt achter Mij en Ik zal maken dat u vissers van mensen wordt. En terstond lieten zij hun netten achter en volgden Hem.'

(Mk.1:12-17)

- ❖ 'Gedreven door de Geest' is krachtig taalgebruik ↔ bewoording voor Jezus' uitdrijvingen
- ❖ *Wat leren ons de daaropvolgende ontwikkelingen na deze verzoeking in de woestijn?*
- ❖ Jezus' woestijnervaring moet *duidelijk onderscheiden* worden van Israëls woestijnervaring
- ❖ Overstijgt Israëls beproeving in alle opzichten → Israel werd door **God** zelf beproefd!
- ❖ **De Geest drijft Jezus tot de meest monumentale confrontatie aller tijden...**

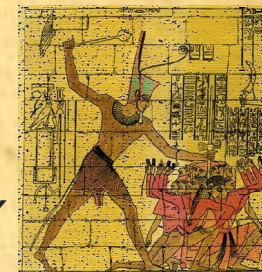
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus' doop en woestijntocht

'En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn. En Hij was in de woestijn veertig dagen, verzocht door de satan; en Hij was bij de wilde dieren, en de engelen dienden Hem. Maar nadat Johannes was overgeleverd, kwam Jezus naar Galilea en predikte het evangelie van het koninkrijk van God en zei: De tijd is vervuld en het koninkrijk van God is nabij gekomen; bekeert u en geloof in het evangelie. En toen Hij langs de zee van Galilea liep, zag Hij Simon en Andreas, de broer van Simon, een net in de zee uitwerpen, want zij waren vissers. En Jezus zei tot hen: Komt achter Mij en Ik zal maken dat u vissers van mensen wordt. En terstond lieten zij hun netten achter en volgden Hem.'

(Mk.1:12-17)

- ❖ Herinner u de boodschap van Johannes; *'Hij die na mij komt is sterker dan ik...'*

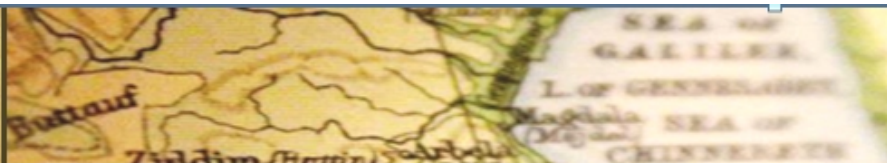

'Maar zo zegt Jahweh: Toch worden de gevangenen aan een sterke ontnomen, en ontkomt de buit van een geweldige. Ik zelf zal strijden tegen uw bestrijders en Ik zelf zal uw zonen redden. ...en al wat leeft zal weten, dat Ik, Jahweh, uw Redder ben, en uw Verlosser, de Machtige Jakobs.'

(Jes.49:25, 26b)

- ❖ **Jahweh** is **DE ENIGE** die Israëls tegenstander kan confronteren en overwinnen!
- ❖ *Aan de 'komst' v/d Geest zal eerst de uitdrijving van onreine geesten voorafgaan* (Mt.12:43-45!)

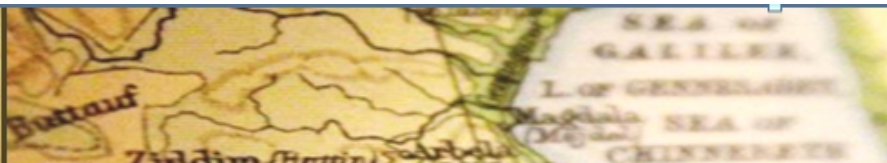
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus' doop en woestijntocht

'En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn. En Hij was in de woestijn veertig dagen, verzocht door de satan; en Hij was bij de wilde dieren, en de engelen dienden Hem. Maar nadat Johannes was overgeleverd, kwam Jezus naar Galilea en predikte het evangelie van het koninkrijk van God en zei: De tijd is vervuld en het koninkrijk van God is nabij gekomen; bekeert u en geloof in het evangelie. En toen Hij langs de zee van Galilea liep, zag Hij Simon en Andreas, de broer van Simon, een net in de zee uitwerpen, want zij waren vissers. En Jezus zei tot hen: Komt achter Mij en Ik zal maken dat u vissers van mensen wordt. En terstond lieten zij hun netten achter en volgden Hem.'

(Mk.1:12-17)

- ❖ Er komt geen **UITPUTTINGSSLAG**, Jezus bindt de 'sterke' → gevolgen worden zichtbaar
- ❖ In Mk.3 zal Jezus de ware aard van zijn **ongeziene autoriteit** over de demonen verklaren
- ❖ *Er volgt in Markus' verhaal geen directe confrontatie meer, dit is een afgesloten hoofdstuk...*
- ❖ 'Hij was bij de wilde dieren, en de engelen dienden Hem' → Psalm 91:11-13 ??
- ❖ Jezus' woestijnconfrontatie + gevangenneming Johannes → **'de tijd is vervuld' ...**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jahweh 'de Heer' komt nu in kracht!

'En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn. En Hij was in de woestijn veertig dagen, verzocht door de satan; en Hij was bij de wilde dieren, en de engelen dienden Hem. Maar nadat Johannes was overgeleverd, kwam Jezus naar Galilea en predikte het evangelie van het koninkrijk van God en zei: De tijd is vervuld en het koninkrijk van God is nabij gekomen; bekeert u en geloof in het evangelie. En toen Hij langs de zee van Galilea liep, zag Hij Simon en Andreas, de broer van Simon, een net in de zee uitwerpen, want zij waren vissers. En Jezus zei tot hen: Komt achter Mij en Ik zal maken dat u vissers van mensen wordt. En terstond lieten zij hun netten achter en volgden Hem.'

(Mk.1:12-17)

- ❖ Waar Johannes de dooper in 'woestijn outfit' het volk op voorbereidde, **is** nu aangebroken!
  - ❖ De grote ontzagwekkende **dag van de HEER** is nu aangebroken! **(Mal.4:5)**
- 'Zie, Ik zend tot u de profeet Elia, voordat de dag van de HEER komt, die grote en ontzagwekkende dag.'
- ❖ Deze 'ontzagwekkende dag' verwijst eveneens terug naar de verlossing bij de **1^e Exodus**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jahweh 'de Heer' komt nu in kracht!

Proloog (1:1-14/15)

Jezus en Jesaja's nieuwe exodus verlossing (1:14/15 - 8:21/30)

- Jahweh's overwinning aangekondigd (1:14/15 – 45)
- Nieuwe wijnzakken: onenigheid rond Jezus (2:1 – 3:19/30)
- Tekenen van de nieuwe exodus en Jezus' verwerping (3:20/31 – 6:13)
- Brood, zuurdeeg en het onbegrip van de discipelen (6:14 – 8:21/30)

De weg van de nieuwe exodus (8:22/31 – 10:45/52)

1^e lijdensaankondiging en onderwijs (8:31 – 9:1)

- Verheerlijking op de berg (9:2-13)
- Opnieuw een fiasco na een nieuwe Sinaï ervaring (9:14 – 29)

2^e lijdensaankondiging en onderwijs (9:30 - 41)

- Ware heiligheid (9:42 – 10:31)

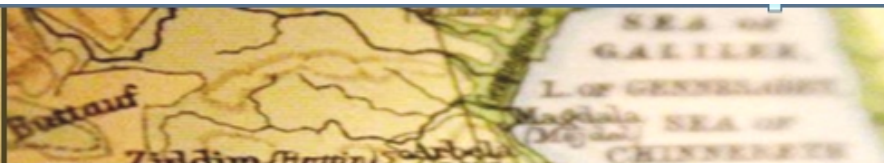
3^e lijdensaankondiging (10:32 – 45)

- Blinde Barthimeüs (10:46 -52)

Aankomst en verwerping in Jeruzalem (11:1 – 15:47)

- Jezus' aankomst in Zijn tempel (11:1 – 12:44)
- Oordeelsaankondiging over de tempel en de erkenning v/d Mensenzoon (13:1-37)
- Jezus' proces, dood en graf (14:1 – 15:47)

Epiloog 'want zij waren bang' (16:1-8)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jahweh 'de Heer' komt nu in kracht!

'En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn. En Hij was in de woestijn veertig dagen, verzocht door de satan; en Hij was bij de wilde dieren, en de engelen dienden Hem. Maar nadat Johannes was overgeleverd, kwam Jezus naar Galilea en predikte het evangelie van het koninkrijk van God en zei: De tijd is vervuld en het koninkrijk van God is nabij gekomen; bekeert u en geloof in het evangelie. En toen Hij langs de zee van Galilea liep, zag Hij Simon en Andreas, de broer van Simon, een net in de zee uitwerpen, want zij waren vissers. En Jezus zei tot hen: Komt achter Mij en Ik zal maken dat u vissers van mensen wordt. En terstond lieten zij hun netten achter en volgden Hem.'

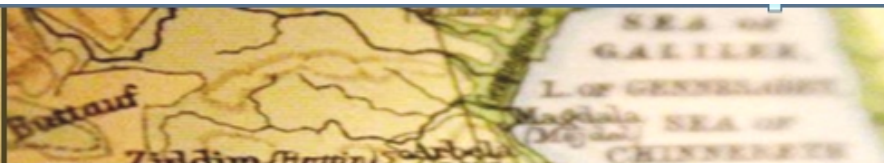
(Mk.1:12-17)

❖ Israel leerde bij de 1^e exodus in 'die dag' **God de Allerhoogste** kennen als **Jahweh de Heer**

'Toen zei de HEER tegen Mozes: Nu zult u zien wat Ik de farao zal aandoen. Voorzeker, door een sterke hand moet hij hen laten gaan, ja, gedwongen door een sterke hand zal hij hen uit zijn land verdrijven. Toen sprak God tot Mozes en zei tegen hem: *Ik ben de HEER.*

**Ik ben aan Abraham, Izaak en Jakob verschenen als God de Almachtige,
maar met Mijn Naam HEER ben Ik hun niet bekend geweest'**

(Ex.6:1-3)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

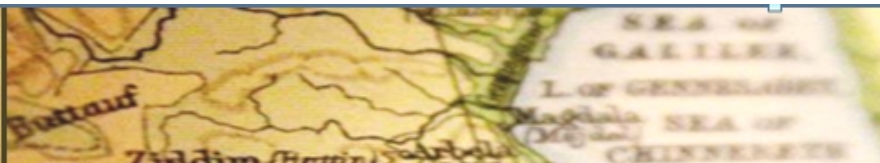
Jahweh 'de Heer' komt nu in kracht!

'En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn. En Hij was in de woestijn veertig dagen, verzocht door de satan; en Hij was bij de wilde dieren, en de engelen dienden Hem. Maar nadat Johannes was overgeleverd, kwam Jezus naar Galilea en predikte het evangelie van het koninkrijk van God en zei: De tijd is vervuld en het koninkrijk van God is nabij gekomen; bekeert u en geloof in het evangelie. En toen Hij langs de zee van Galilea liep, zag Hij Simon en Andreas, de broer van Simon, een net in de zee uitwerpen, want zij waren vissers. En Jezus zei tot hen: Komt achter Mij en Ik zal maken dat u vissers van mensen wordt. En terstond lieten zij hun netten achter en volgden Hem.'

(Mk.1:12-17)

- ❖ Israel leerde bij de 1^e exodus in 'die dag' **God de Allerhoogste** kennen als **Jahweh de Heer**
- ❖ Israel leert het karakter, de reputatie van de **HEER** kennen → **sterke hand – bevrijding!**
- ❖ Mozes ziet Gods heerlijkheid op de berg → de Naam v/d **HEER** trekt aan hem voorbij!
- ❖ **Wat zou dit kunnen betekenen, als Jezus nu bij naam 'de HEER' wordt genoemd?**

'Stem van een roepende in de woestijn: Bereidt de weg van de Heer, maakt zijn paden recht.'

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

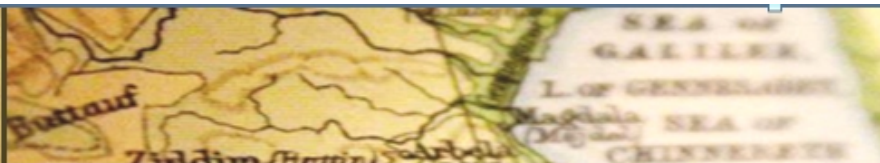
Jahweh 'de Heer' komt nu in kracht!

'En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn. En Hij was in de woestijn veertig dagen, verzocht door de satan; en Hij was bij de wilde dieren, en de engelen dienden Hem. Maar nadat Johannes was overgeleverd, kwam Jezus naar Galilea en predikte het evangelie van het koninkrijk van God en zei: De tijd is vervuld en het koninkrijk van God is nabij gekomen; bekeert u en geloof in het evangelie. En toen Hij langs de zee van Galilea liep, zag Hij Simon en Andreas, de broer van Simon, een net in de zee uitwerpen, want zij waren vissers. En Jezus zei tot hen: Komt achter Mij en Ik zal maken dat u vissers van mensen wordt. En terstond lieten zij hun netten achter en volgden Hem.'

(Mk.1:12-17)

- ❖ Israel leerde bij de 1^e exodus in 'die dag' **God de Allerhoogste** kennen als **Jahweh de Heer**
- ❖ Israel leert het karakter, de reputatie van de **HEER** kennen → **sterke hand – bevrijding!**
- ❖ Mozes ziet Gods heerlijkheid op de berg → de Naam v/d **HEER** trekt aan hem voorbij!
- ❖ ***Wat zou dit kunnen betekenen, als Jezus nu bij naam 'de HEER' wordt genoemd?***

'Ga naar uw huis tot de uwen, en bericht hun alles wat de Heer aan u heeft gedaan, en hoe hij zich over u heeft erbarmd.' **(Mk.5:19 zie Mk.5:7!!)**

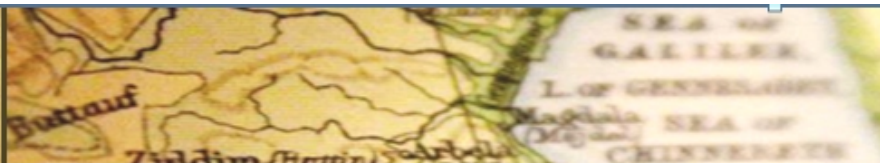
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jahweh 'de Heer' komt nu in kracht!

'En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn. En Hij was in de woestijn veertig dagen, verzocht door de satan; en Hij was bij de wilde dieren, en de engelen dienden Hem. Maar nadat Johannes was overgeleverd, kwam Jezus naar Galilea en predikte het evangelie van het koninkrijk van God en zei: De tijd is vervuld en het koninkrijk van God is nabij gekomen; bekeert u en geloof in het evangelie. En toen Hij langs de zee van Galilea liep, zag Hij Simon en Andreas, de broer van Simon, een net in de zee uitwerpen, want zij waren vissers. En Jezus zei tot hen: Komt achter Mij en Ik zal maken dat u vissers van mensen wordt. En terstond lieten zij hun netten achter en volgden Hem.'

(Mk.1:12-17)

- ❖ Israel leerde bij de 1^e exodus in 'die dag' **God de Allerhoogste** kennen als **Jahweh de Heer**
- ❖ Israel leert het karakter, de reputatie van de **HEER** kennen → **sterke hand – bevrijding!**
- ❖ Mozes ziet Gods heerlijkheid op de berg → de Naam v/d **HEER** trekt aan hem voorbij!
- ❖ Wat Mozes niet kon aanschouwen wordt nu gezien in het gezicht van Jezus de HEER!
- ❖ 'De **HEER**' is niet langer ontoegankelijk gehuld in duisternis! Hij is fysiek, midden onder hen

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

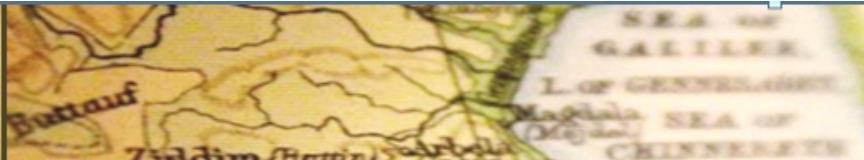
Jahweh 'de Heer' komt nu in kracht!

'En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn. En Hij was in de woestijn veertig dagen, verzocht door de satan; en Hij was bij de wilde dieren, en de engelen dienden Hem. Maar nadat Johannes was overgeleverd, kwam Jezus naar Galilea en predikte het evangelie van het koninkrijk van God en zei: De tijd is vervuld en het koninkrijk van God is nabij gekomen; bekeert u en geloof in het evangelie. En toen Hij langs de zee van Galilea liep, zag Hij Simon en Andreas, de broer van Simon, een net in de zee uitwerpen, want zij waren vissers. En Jezus zei tot hen: Komt achter Mij en Ik zal maken dat u vissers van mensen wordt. En terstond lieten zij hun netten achter en volgden Hem.'

(Mk.1:12-17)

- ❖ Israel leerde bij de 1^e exodus in 'die dag' **God de Allerhoogste** kennen als **Jahweh de Heer**
- ❖ Israel leert het karakter, de reputatie van de **HEER** kennen → **sterke hand – bevrijding!**
- ❖ Mozes ziet Gods heerlijkheid op de berg → de Naam v/d **HEER** trekt aan hem voorbij!
- ❖ Wat Mozes niet kon aanschouwen wordt nu gezien in het gezicht van Jezus de HEER!
- ❖ Jezus '**NAAM**' leer je nu kennen door zijn machtige verlossingsdaden → **NE verlossing**

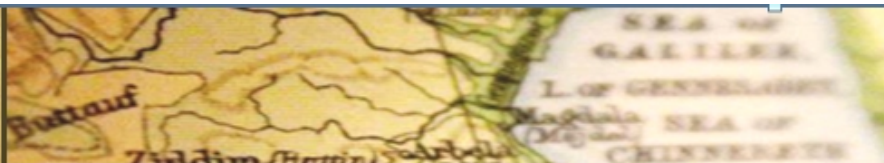
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus' machtige verlossingsdaden

1.23	Uitdrijving onreine geest
1.30	Petrus' schoonmoeder
1.32	Zieken in de avond
1.40	Reiniging melaatse
2.3	Oprichting verlamde
3.1	Verschrompelde hand
4.35	Stillen van de storm
5.1	Demonen gaan in varkens
5.25	Bloedvloeiende vrouw
5.22; 5.35	Oprichting Jairus' dochter
6.30	Spijziging 5000
6.48	Wandelen op het water
7.24	Dochter 'heidense' vrouw
7.31	Doofstomme
8.1	Spijziging 4000
8.22	Blinde man in Bethsaïda
9.17	Bezeten jongen
10.46	Blinde Barthimeüs
11.12	Verdorde vijgenboom

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De openingsaankondiging

Proloog (1:1-14/15)

Jezus en Jesaja's nieuwe exodus verlossing (1:14/15 - 8:21/30)

- Jahweh's overwinning aangekondigd (1:14/15 – 45)
- Nieuwe wijnzakken: onenigheid rond Jezus (2:1 – 3:19/30)
- Tekenen van de nieuwe exodus en Jezus' verwerping (3:20/31 – 6:13)
- Brood, zuurdeeg en het onbegrip van de discipelen (6:14 – 8:21/30)

De weg van de nieuwe exodus (8:22/31 – 10:45/52)

1^e lijdensaankondiging en onderwijs (8:31 – 9:1)

- Verheerlijking op de berg (9:2-13)
- Opnieuw een fiasco na een nieuwe Sinaï ervaring (9:14 – 29)

2^e lijdensaankondiging en onderwijs (9:30 - 41)

- Ware heiligheid (9:42 – 10:31)

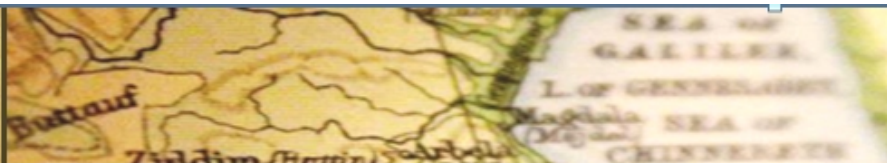
3^e lijdensaankondiging (10:32 – 45)

- Blinde Barthimeüs (10:46 -52)

Aankomst en verwerping in Jeruzalem (11:1 – 15:47)

- Jezus' aankomst in Zijn tempel (11:1 – 12:44)
- Oordeelsaankondiging over de tempel en de erkenning v/d Mensenzoon (13:1-37)
- Jezus' proces, dood en graf (14:1 – 15:47)

Epiloog 'want zij waren bang' (16:1-8)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De openingsaankondiging

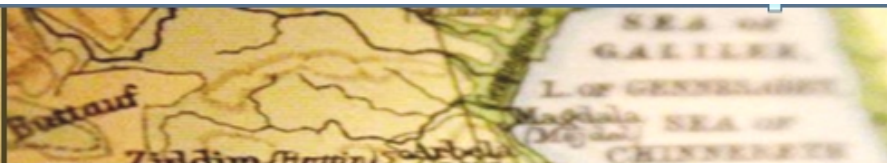
'Maar nadat Johannes was overgeleverd,
kwam Jezus naar Galilea en predikte het evangelie van het koninkrijk van God en zei:
De tijd is vervuld en het koninkrijk van God is nabij gekomen; bekeert u en geloof in het evangelie.'

(Mk.1:14-15)

- ❖ In **alle evangeliën** is Johannes' bediening **onmisbaar** om Jezus' komst te begrijpen!
- ❖ Maleachi → de zonen van Levi reinigen → Jahweh's huis voorbereiden voor Zijn komst
- ❖ Vanuit Zijn tempelpaleis zou Jahweh, Gods volk gaan '**richten**' in zegen & oordeel

'Ik zal tot u ten gerichte naderen; Ik zal een snelle aanklager zijn tegen de tovenaars,
tegen de echtbrekers, tegen de meinedige, tegen hen die het loon van de dagloner drukken,
weduwe en wees verdrukken, en de vreemdeling terzijde dringen,
maar Mij niet vrezen, zegt de HEER der heerscharen.'

(Mal.3:5)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De openingsaankondiging

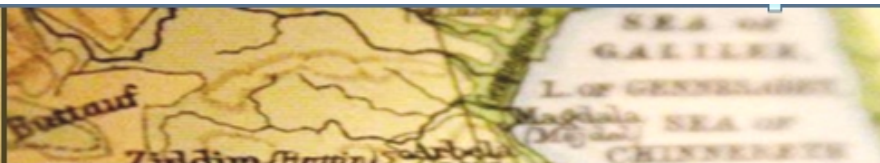
'Maar nadat Johannes was overgeleverd,
kwam Jezus naar Galilea en predikte het evangelie van het koninkrijk van God en zei:
De tijd is vervuld en het koninkrijk van God is nabij gekomen; bekeert u en geloof in het evangelie.'

(Mk.1:14-15)

- ❖ In **alle evangeliën** is Johannes' bediening **onmisbaar** om Jezus' komst te begrijpen!
- ❖ Maleachi → de zonen van Levi reinigen → Jahweh's huis voorbereiden voor Zijn komst
- ❖ Vanuit Zijn tempelpaleis zou Jahweh, Gods volk gaan '**richten**' in zegen & oordeel
- ❖ 'Elia zou de mensen terugvoeren tot 'Mozes leer' → de grote dag v/d Heer kwam eraan!

'Denk aan de wet van Mozes, Mijn dienaar, die Ik hem geboden heb op Horeb voor heel Israël, aan de verordeningen en de bepalingen. Zie, Ik zend tot u de profeet Elia, voordat de dag van de HEER komt, die grote en ontzagwekkende dag. Hij zal het hart van de vaders tot de kinderen terugbrengen, en het hart van de kinderen tot hun vaders, opdat Ik niet zal komen en het land met de vloek zal slaan.

(Mal.4:4-6)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

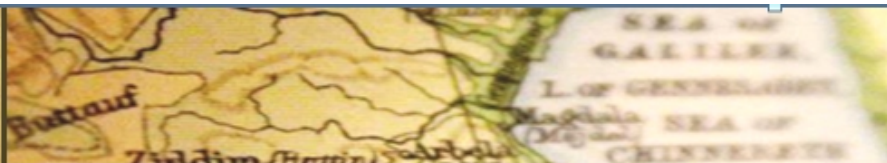
De openingsaankondiging

'Maar nadat Johannes was overgeleverd,
kwam Jezus naar Galilea en predikte het evangelie van het koninkrijk van God en zei:
De tijd is vervuld en het koninkrijk van God is nabij gekomen; bekeert u en geloof in het evangelie. '

(Mk.1:14-15)

- ❖ In **alle evangeliën** is Johannes' bediening **onmisbaar** om Jezus' komst te begrijpen!
- ❖ Maleachi → de zonen van Levi reinigen → Jahweh's huis voorbereiden voor Zijn komst
- ❖ Vanuit Zijn tempelpaleis zou Jahweh, Gods volk gaan '**richten**' in zegen & oordeel
- ❖ 'Elia' zou de mensen terugvoeren tot 'Mozes leer' → de grote dag v/d Heer kwam eraan!
- ❖ **Hoe reageerden de machthebbers eertijds op 'de profeet Elia' zijn bediening?**
- ❖ Sommigen verwerpen '**Johannes de Elia**', onder hen zijn **invloedrijke mensen** zo blijkt. . .

De gevangenneming is een veelzeggende waarschuwing voor de uitkomst
van Jahweh zijn NE komst. **De Elia is verworpen door Israëls leiderschap**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De openingsaankondiging

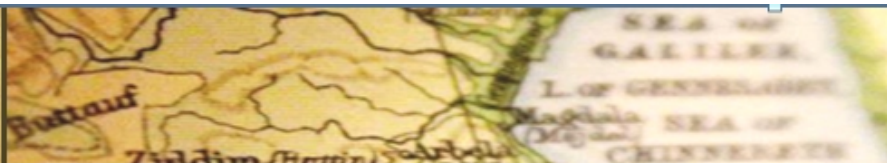
'Maar nadat Johannes was overgeleverd,
kwam Jezus naar Galilea en predikte het evangelie van het koninkrijk van God en zei:
De tijd is vervuld en het koninkrijk van God is nabij gekomen; bekeert u en geloof in het evangelie.'

(Mk.1:14-15)

- ❖ Johannes verdwijnt nu van het toneel en meteen wordt alle aandacht op **Jezus** gericht

'Maar nadat Johannes was overgeleverd, kwam Jezus...'

- ❖ Jezus kondigt 'het evangelie van Gods Koninkrijk' aan → Gods overwinning & bevrijding
- ❖ Wat de profeten aankondigden gaat gebeuren, dit is de climax van Israëls geschiedenis
- ❖ God zal Israel verlossen / herstellen / vernieuwen, Zijn wereldwijde heerschappij breekt aan!
- ❖ *Let wel, dit betekent niet dat Gods wereldwijde heerschappij ook meteen gerealiseerd is...*
- ❖ Jezus' aankondiging van het Koninkrijk van God is op basis van een belangrijk gegeven
- ❖ Uitkomst Jezus i/d woestijn → *satan gebonden, het Koninkrijk v. God kan zijn intrede doen!*

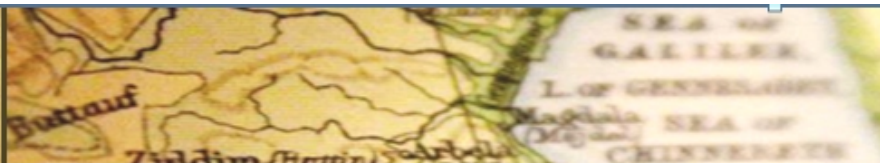
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De openingsaankondiging

'Maar nadat Johannes was overgeleverd,
kwam Jezus naar Galilea en predikte het evangelie van het koninkrijk van God en zei:
De tijd is vervuld en het koninkrijk van God is nabij gekomen; bekeert u en geloof in het evangelie.'

(Mk.1:14-15)

- ❖ Markus gaat nu met **Jezus eigen woorden**, Jezus' boodschap beknopt weergeven
- ❖ **Gods heerschappij tot behoudenis** → verlossing/herstel van Israel → volkeren komen tot God
- ❖ **Logische oproep** → Wees nu waarachtig Gods volk! Het Koninkrijk breekt aan!
- ❖ Israel **MOET** zich bekeren van '**hun manier**' waarop zij tot nu toe Israel geweest zijn!
- ❖ Oproep tot **bekering & geloof** → **Jesaja 40-55** → **de aankondiging van de NE**
- ❖ De targum op Jesaja (400 na Chr.) begrijpt de **NE** als het aanbreken v/h Koninkrijk van God

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De openingsaankondiging

'Maar nadat Johannes was overgeleverd,
kwam Jezus naar Galilea en predikte het evangelie van het koninkrijk van God en zei:
De tijd is vervuld en het koninkrijk van God is nabij gekomen; bekeert u en geloof in het evangelie.'

(Mk.1:14-15)

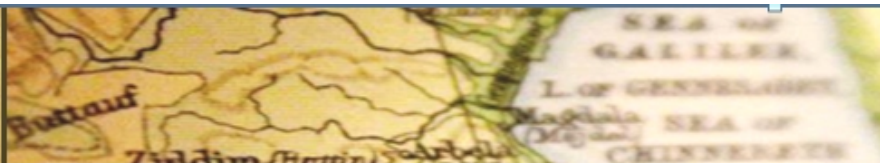
BEKERING & GELOOF in Jesaja 40-55

'Laat de goddeloze zijn weg verlaten, de man van ongerechtigheid zijn gedachten.
Laat hij zich bekeren tot de HEER, dan zal Hij Zich over hem ontfermen,
en tot onze God, want Hij vergeeft veelvuldig. Want Mijn gedachten zijn niet uw gedachten,
en uw wegen zijn niet Mijn wegen, spreekt de HEER.' (Jes.55:7,8)

'Gij zijt, luidt het woord van de HEER, mijn getuigen, en mijn knecht, die Ik verkoren heb,
opdat gij het weet en in Mij gelooft en inziet, dat Ik dezelfde ben; voor Mij is er geen God geformeerd
en na Mij zal er geen zijn Ik, Ik ben de HEER, en buiten Mij is er geen Verlosser.' (Jes.43:10,11)

- ❖ Israel moet zich **bekeren** van zijn verkeerde gedachten & verkeerde wegen
- ❖ Israel moet Jahweh zijn unieke identiteit **erkennen & geloven**, Hij alleen is de Almachtige!

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De openingsaankondiging

'Maar nadat Johannes was overgeleverd,
kwam Jezus naar Galilea en predikte het evangelie van het koninkrijk van God en zei:
De tijd is vervuld en het koninkrijk van God is nabij gekomen; bekeert u en geloof in het evangelie.'

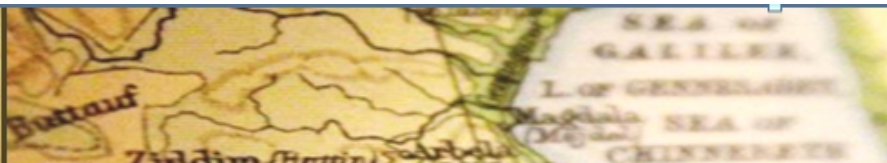
(Mk.1:14-15)

BEKERING & GELOOF in Jesaja 40-55

'Laat de goddeloze zijn weg verlaten, de man van ongerechtigheid zijn gedachten.
Laat hij zich bekeren tot de HEER, dan zal Hij Zich over hem ontfermen,
en tot onze God, want Hij vergeeft veelvuldig. Want Mijn gedachten zijn niet uw gedachten,
en uw wegen zijn niet Mijn wegen, spreekt de HEER.' (Jes.55:7,8)

'Gij zijt, luidt het woord van de HEER, mijn getuigen, en mijn knecht, die Ik verkoren heb,
opdat gij het weet en in Mij gelooft en inziet, dat Ik dezelfde ben; voor Mij is er geen God geformeerd
en na Mij zal er geen zijn Ik, Ik ben de HEER, en buiten Mij is er geen Verlosser.' (Jes.43:10,11)

- ❖ Jezus roept op tot bekering m.b.t. Schrift verklaring, sabbat, reinigingswetten, heilig leven...
- ❖ Jezus roept op tot geloof in Hem, Hij verlost & geneest, beveelt de zee, geeft hen brood

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De openingsaankondiging

'Maar nadat Johannes was overgeleverd,
kwam Jezus naar Galilea en predikte het evangelie van het koninkrijk van God en zei:
De tijd is vervuld en het koninkrijk van God is nabij gekomen; bekeert u en geloof in het evangelie.'

(Mk.1:14-15)

BEKERING & GELOOF in Jesaja 40-55

- ❖ Op wie moet men nu zijn geloofsvertrouwen stellen? **Erken wie Jezus waarlijk is, de Heer!**
- ❖ Hij is veel meer dan enkel 'de Profeet' of 'de Messias'! **Hoe opent Jesaja 53?!**

'Wie heeft onze prediking geloofd, en aan wie is de arm van de HEER geopenbaard?' (Jes.53:1)

Wat is Israëls verwonderde reactie op de lijdende dienaar van de Heer?

**Wie kon ooit geloven dat in zijn dood & opstanding
de machtige arm van Jahweh geopenbaard is geworden?!**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De openingsaankondiging

'Maar nadat Johannes was overgeleverd,
kwam Jezus naar Galilea en predikte het evangelie van het koninkrijk van God en zei:
De tijd is vervuld en het koninkrijk van God is nabij gekomen; bekeert u en geloof in het evangelie.'

(Mk.1:14-15)

BEKERING & GELOOF in Jesaja 40-55

- ❖ Op wie moet men nu zijn geloofsvertrouwen stellen? Erken wie Jezus waarlijk is, **de Heer!**
- ❖ Hoe komt de NE tot stand? *Niet door plagen die het land zullen treffen,...*

'Om de overtreding van mijn volk is de plaag op hem geweest.' (Jes.53:8)

Samengevat : wat moet Israel nu geloven? volgens Jesaja...

1. Gods unieke identiteit als de Almachtige Scheppergod erkennen
2. Hij zal de lijdende dienaar gebruiken om Israëls NE tot stand te brengen

- ❖ De totaal onverwachte manier zal hun eindtijdverwachting over hoop gooien ➡ tegenstand

Markus' verhaal
de nieuwe Exodus
in Jezus

